

სექტორული ეკონომიკა SECTORAL ECONOMICS

საქართველოში სტუდენტთა მიერ ალკოჰოლური სასმელების მოხმარების ეკონომიკურ-სტატისტიკური კვლევა*

სიმონ გელაშვილი

პროფესორი
ივ. ჯავახიშვილის
სახელობის თბილისის
სახელმწიფო
უნივერსიტეტი
simon.gelashvili@tsu.ge

მაჩინე მინდორაშვილი

ასოცირებული პროფესორი
ივ. ჯავახიშვილის სახელობის
თბილისის სახელმწიფო
უნივერსიტეტი
maia.mindorashvili@tsu.ge

ნინო აბესაძე

ასოცირებული პროფესორი
ივ. ჯავახიშვილის
სახელობის თბილისის
სახელმწიფო
უნივერსიტეტი
nino.abesadze@tsu.ge

ღია ძებისაური

ასოცირებული პროფესორი
ივ. ჯავახიშვილის სახელობის
თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტი
lia.dzebisauri@tsu.ge

doi.org/10.52340/eab.2026.18.01.09.

ნაშრომში განხილულია თანამედროვეობის ერთ-ერთი გლობალური პრობლემის – ალკოჰოლური სასმელების მოხმარების მდგომარეობა ახადგაზიხებში. ამ მხრივ ახც საქართველო გამოწვევის. ამიტომ, ნაშრომის თემის აქტუალობა ეჭვს აჩ იწვევს. მისი მიზანია სტუდენტთა მიერ ალკოჰოლური სასმელების მოხმარებისა და მათ სოციალურ-ეკონომიკურ მდგომარეობაზე მისი გავლენის კომპლექსური ეკონომიკურ-სტატისტიკური შესწავლა. ამ მიზნის მისაღწევად შემუშავდა დეტალური კვლევითი კითხვათა, მოხდა მონაცემების შეგროვება და საჭირო საინფორმაციო ბაზის შექმნა, შეგროვებული მონაცემების ცადკუდ ბოკებად ორგანიზება სხვადასხვა სტატისტიკური მახასიათებლის მიხედვით, სტუდენტების მიერ ალკოჰოლის მოხმარებაზე მოქმედი ფაქტორების იდენტიფიცირება და მათი გავლენის შეფასება, შესაბამისი ჩაოდეწობივი და თვი-სებრივი ინდიკატორების გამოთვლა.

* სტატია მომზადდა საფაკულტეტო საგრანტო პროექტის – „საქართველოში სტუდენტთა მიერ თამბაქოს ნაწარმისა და ალკოჰოლური სასმელების მოხმარების ეკონომიკურ-სტატისტიკური კვლევა“ – შედეგების მიხედვით.

კვლევის მეთოდოლოგიაში გამოყენებული იყო ხოგოხც ჩაოდენობიივი, ასევე თვისებბიივი მიდგომები, თუმცა, უპიხატესად – სტატისტიკური მეთოდბი: შეხივევითი დაკვიხვება, შეფახდებითი და საშუალო სიდიდეები, საინდექსო მეთოდი, ასევე, ვახიაციული და კოხედაციული ანაღიზის სპეციფიკური გექნიკა.

კვლევის შედეგად გამოვიღინდა, რომ სტუდენტებში ადვოკატურის მოხმარება ძღიეი განსხვავებულია დემოგრაფიული, სოციაღური და ეკონომიკური ნიშნბის მიხედვით, კეხძოდ: გამოკითხულთა შოხის 50 %-ზე მეტი გოგონები ახიან, თუმცა, 18-წღიანთა ჯგუფში ვაჟები სქახობბენ; ამასთან, სწოხედ 18-წღიანები შეადგენენ გამოკითხულთა ყვეღაზე მეტ ნაწიღს, ანუ 32%-ს. ყვეღა ასაკობიივი ჯგუფში ადვოკატურის ხეგუღახუღად და ნაკღები ინტენსივობით მიღბის მაჩვენებღები დიფერენციღებულია. ყვეღაზე მეტ ადვოკატურის ხეგუღახუღად მოიხმარენ 18, 21 და 25 წღის ხესპონდენტები. უნდა აღვნიშნოთ, რომ დაბაღი შემოსავღების მქონე შინამეუღნობბიდან ახციოთ სტუდენტ გოგონას ბოღო 1 წღის განმავღობაში ადვოკატური ახ გამოუყენებია, ხოღო მიუხედავად მციიხე შემოსავღებისა, ვაჟი ხესპონდენტები მაინც ახეხებბენ ადვოკატურის გამოყენებას. ხოგოხც კვღევამ აჩვენა, ადვოკატურის ხეგუღახუღად მოხმარებელი სტუდენტბის მშობღებს უპიხატესად უმაღღესი განათღება აქვთ. ადვოკატურის ხეგუღახუღად მოხმარებღებღთა შოხის ქახობბს დაბაღი GPI-ის მქონე სტუდენტთა წიღი, თუმცა, დიფერენციღებულია სქესობიივი ნიშნის მიხედვით: ყვეღაზე მაღაღი – GPI 4-ის მქონე ხესპონდენტ ვაჟებში ადვოკატურის ხეგუღახუღად მოხმარების მაჩვენებღები თითქმის ნუღია, მაშინ, ხოღესაც, იღივე GPI-ის მქონე სტუდენტ გოგონებში ადვოკატურის ხეგუღახუღად მოხმარებღებღთა წიღი 15%-ს შეადგენს. ხოგოხც კვღევამ აჩვენა, გამოკითხული ხესპონდენტბის ნახევახმა ვეი დაასახეღა ადვოკატურის მოხმარების მიზეზი.

საკვანძო სიგყვები: სტუდენტი, ადვოკატურის სასმეღების მოხმარება, შეფახდებითი მაჩვენებღები, საშუალო მაჩვენებღები, ვახიაცია და კოხედაცია.

შესავალი

საქართველოში, ისევე როგორც მთელ მსოფლიოში, ადვოკატურის მოხმარება ერთ-ერთ მწვავე და სერიოზულ პრობლემას წარმოადგენს. ჯანდაცვის მსოფლიო ორგანიზაციის მონაცემებით, წელიწადში 3 მღნ ადამიანი იღუპება ადვოკატურის სასმეღების ქარბი მოხმარებისგან. ქვეყნის ეროვნული თავისებურებბის გათვალისწინებით, საკმაოდ ინტენსიურია მოსახლეობის მიერ ადვოკატურის სასმეღების მიღება. ზოგიერთ შემთხვევაში პრობლემური ხდება ადვოკატურზე დამოკიდებულება, რაც არაერთი სოციალური, ფსიქოლოგიური თუ ბიოლოგიური პრობლემის გამომწვევი მიზეზი ხდება. ფაქტია, რომ ადვოკატურის რეგულარული მოხმარება ადამიანის ჯანმრთელობისთვის საზიანოა და ხშირად მისი გაუარესების მნიშვნელოვან რისკ-ფაქტორსაც წარმოადგენს. ადვოკატურზე დამოკიდებულება გავლენას ახდენს დედათა და ბავშვთა ჯანმრთელობაზეც, მათი ცხოვრების ჯანსაღ წესზე, მოსახლეობის ცხოვრების

ხარისხზე, ადამიანის ფსიქიკურ მდგომარეობაზე და სხვ. ცნობილია, რომ ალკოჰოლის რეგულარულ მოხმარებასა და მასზე დამოკიდებულებას დიდად განსაზღვრავს სოციალური, აგრეთვე მნიშვნელოვანია მემკვიდრეობითი, ბიოლოგიური ფაქტორები.

ხშირად, ალკოჰოლის მოხმარება ასოცირდება ძალადობასთან, განქორწინებასთან, ეკონომიკურ, ფსიქოლოგიურ და სოციალურ პრობლემებთან, სუიციდთან და ა. შ. ალკოჰოლზე დამოკიდებულება მნიშვნელოვნად ამცირებს ოჯახის ჯანსაღი ცხოვრების ხარისხს, ცვლის წყვილების ქცევის ხასიათს, აყალიბებს პიროვნების სოციალური იზოლაციის წინაპირობას, გავლენას ახდენს მისი ოჯახის წევრების ქცევაზე და ა. შ. არადა, ისტორიულად, საუკუნეების მანძილზე არსებობდა ალკოჰოლის უსაფრთხო რაოდენობის მიღების წესი და განსხვავება ე. წ. ალკოჰოლის „მძიმე“ და „მსუბუქ“ მოხმარებას შორის. ალკოჰოლის „მძიმე“ მოხმარების კრიტერიუმად მიჩნეულია დღეში მინიმუმ 3 ჭიქა ალკოჰოლის მიღება (Klatsky, A. L. (2004). მაგრამ ის განსხვავებულია ქალებისა და მამაკაცებისთვის: ალკოჰოლის მძიმე მოხმარება ქალებისთვის განისაზღვრება 4 ან მეტი ჭიქით დღეში, მამაკაცებისთვის კი – 5 ან მეტი ჭიქით, რაც ქმნის ქრონიკული დაავადებების განვითარების რისკს, ისეთების, როგორიცაა, მაგალითად: ღვიძლის დაავადებები, გულის დაავადებები, ძილის დარღვევა, დეპრესია, ინსულტი და სიმსივნის ზოგიერთი სახეობა. ალკოჰოლის გადაჭარბებული მოხმარება ასევე უკავშირდება იმუნური სისტემის დაქვეითებას და მისგან გამომწვეულ ქრონიკულ დაავადებებს, ასევე პოტენციის დაქვეითებას (Robson, S., & Salcedo, N. (2014).

სწორედ ამიტომ, მნიშვნელოვანია ალკოჰოლის მოხმარების სტატისტიკური ტენდენციების გამოვლენა საქართველოში და შესაბამისი ანალიზი, განსაკუთრებით, ახალგაზრდა ასაკის ადამიანებში, როგორც ქალებში, ასევე მამაკაცებში. ამის აუცილებლობას ისიც განაპირობებს, რომ ჯანდაცვის მსოფლიო ორგანიზაციის კვლევების მიხედვით, საქართველო ხშირად ხვდება „მსმელი ქვეყნების“ ტოპ ათეულში.

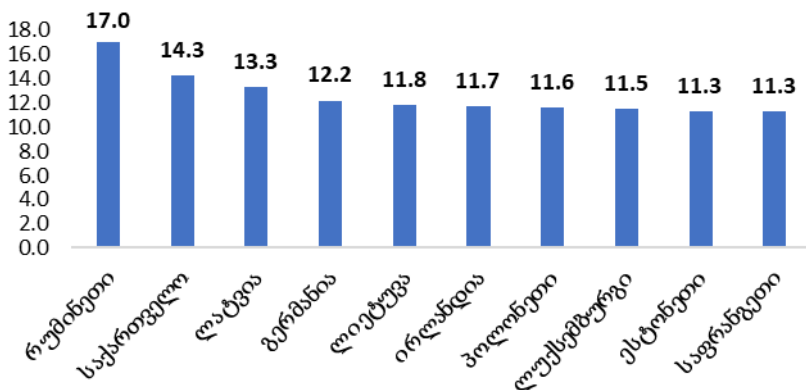
ძირითადი შინაარსი

ცნობილია, რომ ევროპის რეგიონი ალკოჰოლის მოხმარებით მსოფლიოში პირველ ადგილზეა. რეგიონში ყველაზე მაღალია როგორც მოხმარებული ალკოჰოლის მოცულობა, ასევე ალკოჰოლური სასმელების მომხმარებელთა წილი მთელ მოსახლეობაში. ქვემოთ დიაგრამაზე წარმოდგენილია ალკოჰოლის მაღალი მოხმარებით გამორჩეული ტოპ 10 ევროპული ქვეყანა (საქართველოს ჩათვლით):

ტოპ 10 ევროპული ქვეყანა ალკოჰოლური სასმელების მოხმარებით მოსახლეობის

ერთ სულზე (ლიტრი)

დიაგრამა 1.

წყარო: დიაგრამა აგებულია – Global status report on alcohol and health and treatment of substance use disorders-ის მასალებზე დაყრდნობით.

ჯანდაცვის მსოფლიო ორგანიზაციის (ჯანმო) მიერ 2024 წელს გამოქვეყნებული 2019 წლის ბოლო მონაცემებით, საქართველოში 15 წელს ზემოთ მყოფი ერთი მოქალაქე წელიწადში საშუალოდ 14.3 ლიტრ ალკოჰოლურ სასმელს მოიხმარს. საქართველოს მოქალაქეზე 3.2 ლიტრით მეტს სვამს რუმინეთის მოქალაქე. აქ ალკოჰოლის მოხმარების მაჩვენებელი 17.0 ლიტრია. ალკოჰოლის მოხმარებით მცირედით ჩამოგვრჩება ლატვია, რომლის ერთი მოქალაქე (15 წელს ზემოთ) დაახლოებით 13.3 ლიტრ ალკოჰოლს მოიხმარს. 15 წელს გადაცილებული მოსახლეობის ერთ სულზე ალკოჰოლის მოხმარების მიხედვით საქართველო მსოფლიოში 65-ე, ხოლო ევროპაში მე-2 პოზიციას იკავებს.

ჯანმო-ს კვლევის თანახმად, საქართველოში წელიწადში საშუალოდ ერთ მოქალაქეზე 7,7 ლიტრი ალკოჰოლური სასმელი მოდის და აქედან თითქმის 50% ღვინოა, 33% – სპირტიანი სასმელი, ხოლო 17% ლუდზე მოდის (<https://www.ambebi.ge>).

საინტერესოა, რომ ევროპის რეგიონში, სადაც ჯანმო-ს ანგარიშის მიხედვით 53 ქვეყანა შედის, 2000-დან 2019 წლამდე ალკოჰოლის მოხმარება 2.5 ლიტრით, ანუ 21%-ით შემცირდა, თუმცა, რეგიონში ალკოჰოლის მიღების მაჩვენებელი კვლავ მაღალია. ეს განსაკუთრებით შეეხება დასავლეთ ევროპას. აღსანიშნავია, რომ 2019 წელს ევროკავშირში 15 წელზე უფრო ასაკის მოსახლეობის 8.4% ალკოჰოლს ყოველდღიურად, 28.8% - ყოველკვირეულად და 22.8% - ყოველთვიურად მოიხმარდა, 26.2%-ს კი ბოლო 12 თვის განმავლობაში ალკოჰოლი არ მიუღია. 2020 წლამდე ევროპაში მოსახლეობის ერთ სულზე ალკოჰოლის მიღებით ლიდერობდა ჩეხეთი (14.3 ლიტრი), მას მოსდევდა ლატვია

(13.2 ლიტრი), მოლდოვა (12.9 ლიტრი), გერმანია (12.8 ლიტრი), ლიეტუვა (12.8 ლიტრი), ირლანდია (12.7 ლიტრი), ესპანეთი (12.7 ლიტრი), ბულგარეთი (12.5 ლიტრი), ლუქსემბურგი (12.4 ლიტრი) და რუმინეთი (12.3 ლიტრი).

ქვეყნებს შორის ალკოჰოლის მოხმარების მაჩვენებელი დიფერენცირებულია, მაგრამ ცალსახაა, რომ კაცები ქალებზე მეტს სვამენ. ყოველდღიურად მამაკაცების 13% იღებს ალკოჰოლს, ქალებში კი ეს მაჩვენებელი 4.1%-ია. გენდერული ნიშნით სხვაობა ყველაზე დიდია პორტუგალიაში, სადაც კაცების 33.4% და ქალების 9.7% სვამს ყოველდღე ალკოჰოლს. ქვეყნების ათეულში, სადაც ყველაზე ნაკლებ ალკოჰოლს მოიხმარენ, შედის: ტაჯიკეთი (0.9 ლიტრი), აზერბაიჯანი (1 ლიტრი), თურქეთი (1.8 ლიტრი), უზბეკეთი (2.6 ლიტრი), თურქმენეთი (3.1 ლიტრი), ისრაელი (4.4 ლიტრი), სომხეთი (4.7 ლიტრი), ყაზახეთი (5 ლიტრი), ალბანეთი (6.8 ლიტრი) და ჩრდილოეთ მაკედონია (6.4 ლიტრი).

როგორც ჩანს, ალკოჰოლის მოხმარებაში ერთ-ერთი მთავარი ფაქტორი რელიგიაცაა, რადგან ამ 10 ქვეყნიდან 8 მუსულმანური რელიგიის მიმდევარია. მაშასადამე, ასეთ ქვეყნებში ალკოჰოლური სასმელების მოხმარება მნიშვნელოვნად დაბალია ქრისტიანული რელიგიის მიმდევარ ქვეყნებთან შედარებით.

მსოფლიოში არსებული ტენდენციების გათვალისწინებით, საინტერესოა როგორია ალკოჰოლის მოხმარების მაჩვენებლები საქართველოში.

აღნიშნული კვლევის ფარგლებში შევადგინეთ ახალგაზრდების მიერ ალკოჰოლური სასმელების მოხმარების შესახებ მონაცემები – ორივე სქესის რესპონდენტების ალკოჰოლის მიღების მაჩვენებლების ანალიზმა აჩვენა, რომ ყველა ასაკობრივ ჯგუფში ალკოჰოლის რეგულარულად და ნაკლები ინტენსივობით მიღება დიფერენცირებულია და განსხვავებული ტენდენციებით ხასიათდება. ყველაზე მეტ ალკოჰოლს რეგულარულად მოიხმარენ 25 წლის, 18 წლის და 21 წლის ასაკის რესპონდენტი ახალგაზრდები (მათი წილი შესაბამისად, 100, 35 და 29%-ს შეადგენს). ალკოჰოლის მოხმარების ყველაზე დაბალი მაჩვენებლები გამოვლინდა 22 და 20 წლის ასაკის რესპონდენტებისთვის (შესაბამისად 11 და 14%), მაგრამ ალკოჰოლი ერთხელ მაინც გაუსინჯავს ყველა ასაკობრივი ჯგუფის რესპონდენტს, ცხადია, განსხვავებული ინტენსივობით. ასაკის მატებასთან ერთად გამოვლინდა ერთხელ მაინც გასინჯვის მაღალი მაჩვენებლები. ალკოჰოლი საერთოდ არ გაუსინჯავს 20 წლის ასაკობრივი ჯგუფის რესპონდენტების 41 და 22 წლის რესპონდენტების 33%-ს.

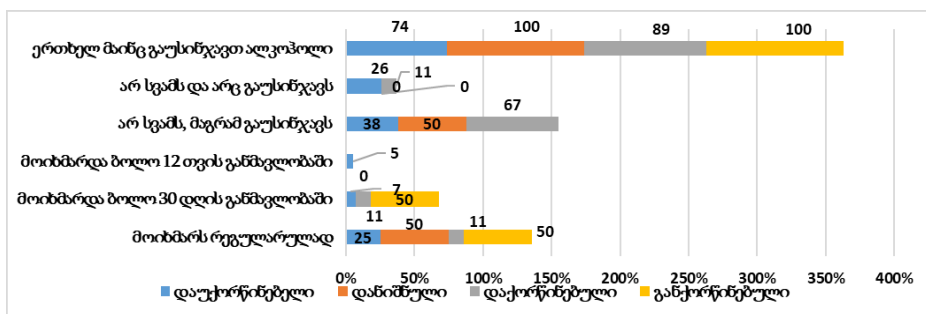
მამაკაცების მსგავსად, ქალების შემთხვევაშიც ეროვნული ნიშნის მიხედვით, უპირატესად იკვეთება ქართველი და სომეხი ახალგაზრდა ქალების ალკოჰოლის გამოყენების მაჩვენებლები. თუ ალკოჰოლის ინტენსიურად მომხმარებელი რესპონდენტი ქალების 32% აღმოჩნდა ქართველი, 7% იყო სომე-

ბი, სხვა ეროვნებებში, მამაკაცების მსგავსად, ალკოჰოლის ინტენსიური მომხმარებლები (ქალები) არ გამოვლენილა. ალკოჰოლის ინტენსიურად მომხმარებელთა 24% აღმოჩნდა მორწმუნე და რესპონდენტი ქალების 30% – არამორწმუნე. თუ მორწმუნეთა 79%-ს ერთხელ მაინც ჰქონდა ალკოჰოლური სასმელი გასინჯული, ეს მაჩვენებელი არამორწმუნეთა შორის 61%-ია.

ყველა რესპონდენტიდან, ალკოჰოლის ინტენსიურად მომხმარებლების 25% აღმოჩნდა დაუქორწინებელი, 11% – დაქორწინებული, დანიშნული იყო 50% და განქორწინებული – 50%, ანუ ნახევარი.

რესპონდენტების კროსტაბულაცია ალკოჰოლის მოხმარებისა და ქორწინების სტატუსის მიხედვით (%)

დიაგრამა 2.

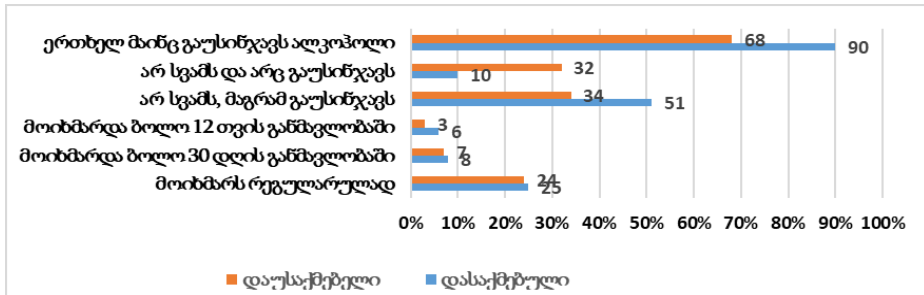
წყარო: დიაგრამა აგებულია ჩვენ მიერ ჩატარებული კვლევის შედეგების მიხედვით.

ბოლო 1 თვის განმავლობაში ყველაზე მეტი ალკოჰოლი გამოიყენა განქორწინებული ახალგაზრდების ნახევარმა, დაუქორწინებლების 7-მა და დაქორწინებულების 11%-მა. დაუქორწინებელი ქალების 74%-ს ალკოჰოლი საერთოდ არ გაუსინჯავს, თუმცა, განქორწინებული რესპონდენტების აბსოლუტურ უმრავლესობას ერთხელ მაინც აქვს გასინჯული, დაქორწინებული ქალების 11%-ს საერთოდ არ გაუსინჯავს, ხოლო 89%-ს ერთხელ მაინც აქვს გასინჯული.

ალკოჰოლის ინტენსიურად მომხმარებელი ორივე სქესის რესპონდენტების 25% იყო დასაქმებული, ხოლო 24% – დაუსაქმებელი. ბოლო 1 თვის განმავლობაში ალკოჰოლი მოიხმარა დასაქმებულების 8 და არადასაქმებულების 7%-მა. როგორც აღმოჩნდა, ალკოჰოლის ინტენსიურად მოხმარებაში დასაქმების ფაქტორის გავლენა უმნიშვნელოა. საპირისპირო მდგომარეობაა არამხმელ ახალგაზრდებში: ალკოჰოლს საერთოდ არ სვამს დასაქმებული რესპონდენტების 10 და არადასაქმებულების 32%. ალკოჰოლი ერთხელ მაინც გასინჯა დასაქმებულების 90-მა, ხოლო არადასაქმებულების 68%-მა.

რესპონდენტების განანილება ალკოჰოლის მოხმარებისა და დასაქმების სტატუსის მიხედვით (%)

ღიაგამა 3.

წყარო: ღიაგამა აგებულია ჩვენ მიერ ჩატარებული კვლევის შედეგების მიხედვით.

ალკოჰოლისადმი მიდრეკილება საქართველოს ახალგაზრდებში, შეიძლება ითქვას, ზომიერებითა და არარეგულარულობით გამოირჩევა. რესპონდენტების მხოლოდ 15% აღმოჩნდა ინტენსიურად სპორტით დაკავებული, მაგრამ იმავდროულად, ალკოჰოლის რეგულარულად მომხმარებელიც. იმავე კატეგორიის რესპონდენტების 81%-ს ერთხელ მაინც ჰქონდა გასინჯული ალკოჰოლი. 19%-ს საერთოდ არ გაუსინჯავს ალკოჰოლი. მართლია, 54% არ სვამს, მაგრამ ალკოჰოლი გასინჯული აქვს. სპორტით დაკავებული ახალგაზრდების მხოლოდ 4% მოიხმარდა ალკოჰოლს ბოლო 1 წლის განმავლობაში. ალკოჰოლის რეგულარულად მოხმარების მაჩვენებლები უფრო მაღალია ზომიერად სპორტით დაკავებული ახალგაზრდებისა და იმ ახალგაზრდების შემთხვევებში, ვინც სპორტით არ არის დაკავებული. თუ სპორტით ზომიერად დაკავებული ახალგაზრდების 24% მოიხმარს რეგულარულად ალკოჰოლს და 74%-ს ერთხელ მაინც გაუსინჯავს, იმ ახალგაზრდებისათვის, ვინც სპორტს არ მისდევს, ეს მაჩვენებლები, შესაბამისად, 29 და 76%-ია. საინტერესოა აღინიშნოს, რომ ბოლო 1 თვის განმავლობაში ალკოჰოლის მოხმარების მაჩვენებლები თითქმის თანაბარია ორივე კატეგორიის ახალგაზრდებისთვის და იგი 7-8%-ის ფარგლებში მერყეობს.

აქვე უნდა აღინიშნოს, რომ რესპონდენტი ქალები, ვინც სპორტით არ არის დაკავებული, ალკოჰოლს უფრო მეტად ეტანებიან. ასე, მაგალითად, ამ კატეგორიის ქალების 29% ალკოჰოლს რეგულარულად მოიხმარს, ხოლო სპორტით ინტენსიურად და ზომიერად დაკავებულებს შორის - მხოლოდ 15 და 24%. ბოლო 1 თვის განმავლობაში ამ ორივე კატეგორიის ქალების მიერ ალკოჰოლის მოხმარების მაჩვენებელი თითქმის თანაბარია და 8%-ს შეადგენს. სპორტით ინტენსიურად და ზომიერად დაკავების შემთხვევაში, რესპონდენტების 19 და 26% არ არის ალკოჰოლური სასმელების მომხმარებელი და არც გაუსინჯავს ის თავისი ცხოვრების მანძილზე. რესპონდენტთა შორის, ვინც

სპორტით არ არის დაკავებული, 35% არ სვამს, მაგრამ გასინჯული აქვს ალკოჰოლი, 24%-ს საერთოდ არ გაუსინჯავს და 76%-ს ერთხელ მაინც აქვს ის გასინჯული.

ზოგადად, ალკოჰოლის ინტენსიური მომხმარებელი აღმოჩნდა სტუდენტი გოგონების 11%. მათ შორის 15% აღმოჩნდა მორწმუნე, ხოლო 31% იყო არარელიგიური.

სქესობრივი ნიშნის მიხედვით, ალკოჰოლის გამოყენების ანალიზმა აჩვენა, რომ გოგონებთან შედარებით, სტუდენტ ვაჟებში საკმაოდ მაღალია, როგორც რეგულარულად, ასევე, არარეგულარულად ალკოჰოლის მოხმარების მაჩვენებლები, მნიშვნელობა არა აქვს იგი სპორტით არის დაკავებული თუ არა. ასე, მაგალითად, სპორტით დაკავებული ვაჟი რესპონდენტების 21% რეგულარულად მოიხმარს ალკოჰოლს, ხოლო 84%-ს ერთხელ მაინც აქვს გასინჯული. სპორტით ზომიერად დაკავებული რესპონდენტი ახალგაზრდების შემთხვევაში კი 32% რეგულარულად მოიხმარს ალკოჰოლს, 91%-ს ერთხელ მაინც გაუსინჯავს და მხოლოდ 9% არ სვამს და არც გაუსინჯავს. ბოლო 30 დღის განმავლობაში ზომიერად, წინა კატეგორიასთან შედარებით, სპორტით დაკავებული ახალგაზრდა რესპონდენტების ორჯერ მეტმა (9%) მოიხმარა რეგულარულად ალკოჰოლი. რაც შეეხება სტუდენტ ვაჟებს, ვინც სპორტით არ არის დაკავებული, რესპონდენტის 55%-მა მიუთითა, რომ რეგულარულად მოიხმარს ალკოჰოლს და ბოლო 30 დღის განმავლობაში - 18%-მა მოიხმარა ალკოჰოლი, თუმცა, 9% არც სვამს და არც გაუსინჯავს.

ალკოჰოლის მოხმარების მაჩვენებლები ეროვნული ნიშნის მიხედვით ადამ-წესებსა და ტრადიციებთან შესაბამისობაშია. კერძოდ, როგორც მოსალოდნელი იყო, ალკოჰოლის რეგულარული მოხმარების მაჩვენებლები გამოვლინდა ქართველი და სომეხი ეროვნების ახალგაზრდა რესპონდენტებში. ქართველი ვაჟი რესპონდენტების 96%-ს ერთხელ მაინც აქვს გასინჯული, 44% არ სვამს, მაგრამ გასინჯული აქვს, ხოლო 38% რეგულარულად მოიხმარს. აქვე უნდა აღინიშნოს, რომ ბოლო 30 დღისა და 12 თვის განმავლობაში ქართველი სტუდენტი რესპონდენტების, შესაბამისად, 8 და 6 %-მა მოიხმარა ალკოჰოლი. განსხვავებით ამისა, სომეხი ეროვნების ახალგაზრდების მიერ რეგულარულად მოხმარების მაჩვენებელი 18%-ია, მაგრამ ბოლო 30 დღის განმავლობაში კი - ქართველებზე მეტად სომეხი რესპონდენტების 18%-მა მოიხმარა ალკოჰოლი, თუმცა, მათ 36%-ს საერთოდ არ გაუსინჯავს. სხვა ეროვნებების მიხედვით მდგომარეობა ასეთია: აზერბაიჯანელი, ასირიელი, იეზიდის და ა. შ. რესპონდენტებისთვის ფაქტობრივად ნულოვანი მაჩვენებლები დაფიქსირდა. ამასთან, ასირიელი რესპონდენტების 100%-მა დააფიქსირა, რომ არ სვამს ალკოჰოლს, თუმცა, გასინჯული აქვს და აზერბაიჯანელების 100%-მა დააფიქსირა, რომ არც სვამს და არც გასინჯული აქვს.

ალკოჰოლის მოხმარების მაჩვენებლები გოგონებს შორის ასევე განსხვავებულია ეროვნებების მიხედვით. კერძოდ, არ სვამს და არც გაუსინჯავს ქართველი რესპონდენტი სტუდენტების 15%-ს. ეს მაჩვენებელი ბევრად მაღალია დანარჩენი ეროვნების სტუდენტი გოგონებისთვის (აზერბაიჯანელები 90%, ასირიელები 80%, სომეხი 74%, იეზიდი 57% და ა. შ). საპირისპირო სურათი გამოიკვეთა ალკოჰოლის რეგულარული მოხმარების მაჩვენებლებში. ამ კატეგორიაში ყოველი მეოთხე ქართველი გოგონა მოიხმარს ალკოჰოლს, ხოლო, ყოველი 50-ეა სტუდენტი სომეხი გოგონა, ამ მხრივ – ფაქტობრივად ნულოვანი მაჩვენებელია აზერბაიჯანელი, ასირიელი და იეზიდი ეროვნების სტუდენტი გოგონებში. აღმოჩნდა, რომ ერთხელ მაინც გაუსინჯავს ალკოჰოლი ქართველი სტუდენტი გოგონების 85%-ს, მაშინ როდესაც, ეს მაჩვენებელი იეზიდ გოგონებში 30%, სომეხებში 26% და აზერბაიჯანელებში მხოლოდ 6%-ია.

დასაქმების სტატუსის მიხედვით ანალიზმა გამოავლინა, რომ თითქმის თანაბარია ალკოჰოლის გამოყენების მაჩვენებელი დასაქმებულ სტუდენტებში. ასე, მაგალითად: დასაქმებული სტუდენტი ვაჟების 33% რეგულარულად მოიხმარს ალკოჰოლს და დაახლოებით იგივე მაჩვენებელია დაუსაქმებელი ახალგაზრდა რესპონდენტების მიხედვითაც (32%). დასაქმებული რესპონდენტი სტუდენტი ვაჟების 93%-ს ერთხელ მაინც გაუსინჯავს ალკოჰოლი, ხოლო დაუსაქმებლისთვის ეს მაჩვენებელი 85%-ია.

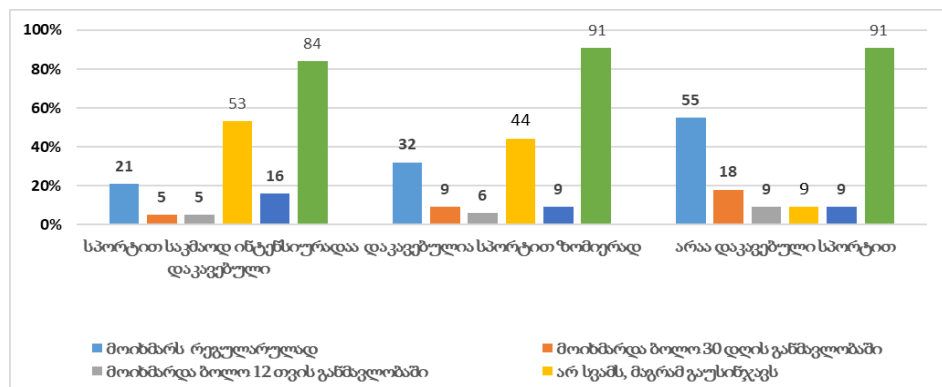
განსხვავებულია სპორტულად აქტიური და არააქტიური სტუდენტების დამოკიდებულების ხარისხი ალკოჰოლისადმი. თუ სპორტით ინტენსიურად დაკავებული და ზომიერად დაკავებული რესპონდენტების მიერ ალკოჰოლის რეგულარულად მოხმარების წილი, შესაბამისად, 21 და 32%-ია, სპორტულად არააქტიურ ახალგაზრდებში ეს მაჩვენებელი 55%-ს შეადგენს. ამასთან, ბოლო 30 დღის განმავლობაში ასეთი რესპონდენტების 18%-მა მოიხმარა ალკოჰოლი, მაშინ როდესაც ინტენსიურად სპორტით დაკავებული რესპონდენტებისათვის ეს მაჩვენებელი მხოლოდ 5%-ია. როგორც სპორტით დაკავებული, ისე არასპორტული რესპონდენტების 91%-ს ერთხელ მაინც აქვს გასინჯული ალკოჰოლი.

ასაკობრივი ჭრილით ჩაშლილი მონაცემების ანალიზით დადგინდა, რომ რეგულარულად ალკოჰოლის მომხმარებლების ყველაზე მაღალი მაჩვენებლები გამოვლინდა 25 წლის ასაკობრივი ჯგუფის ვაჟ-რესპონდენტებში. ამ ასაკის რესპონდენტთა 70%-მა დააფიქსირა, რომ რეგულარულად მოიხმარს ალკოჰოლს. შემდეგ მოდის 23 წლის ასაკობრივი ჯგუფი, რომელთა 67% რეგულარულად მოიხმარს ალკოჰოლს და 33%-ს -არც გაუსინჯავს ალკოჰოლი. შემდეგ აღსანიშნავია 21 წლის ასაკობრივი ჯგუფის მაჩვენებლები, სადაც 71%-მა მიუთითა, რომ ერთხელ მაინც გაუსინჯავს ალკოჰოლი, თუმცა 43% რეგულარულად მოიხმარს მას. საყურადღებოა 18 წლის ახალგაზრდების ალკოჰოლთან

დამოკიდებულება, რამდენადაც, კვლევის მიხედვით, ამ ასაკის 41% რეგულარულად მოიხმარს ალკოჰოლს, 11%-მა ბოლო 12 თვის განმავლობაში მოიხმარა ის რეგულარულად და ერთხელ მაინც გასინჯული აქვს თითქმის ყველა რესპონდენტი, ანუ 95%-ს.

რესპონდენტი ვაჟი სტუდენტების განაწილება ალკოჰოლის მოხმარებისა და სპორტით დაკავების ინტენსივობის მიხედვით (%)

დიაგრამა 4.

წყარო: დიაგრამა აგებულია ჩვენ მიერ ჩატარებული კვლევის შედეგების მიხედვით.

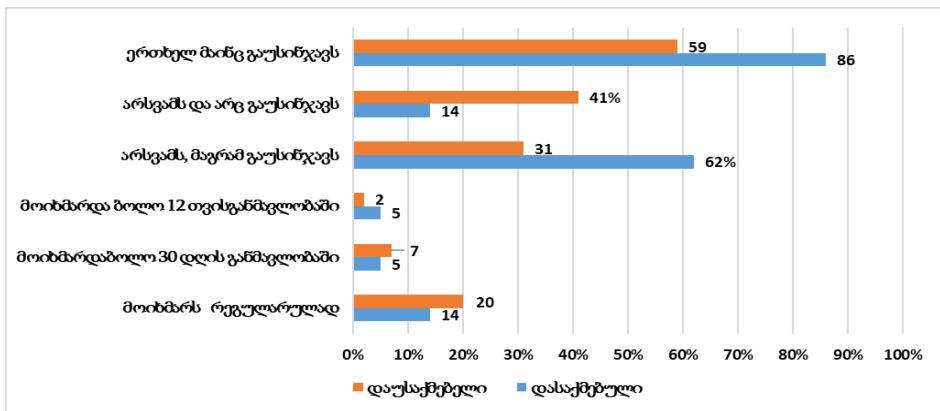
განსხვავებულია რესპონდენტი სტუდენტი გოგონების მიერ ალკოჰოლის მოხმარების მაჩვენებლები ასაკობრივი ნიშნის მიხედვით. მართალია, ყველა ასაკობრივ ჯგუფში შედარებით მცირეა ალკოჰოლის მოხმარება, მაგრამ მაინც საყურადღებოა შემდეგი მდგომარეობა, კერძოდ: 18 წლის რესპონდენტი გოგონების 26%, ანუ ყოველი მე-4, რეგულარულად მოიხმარს ალკოჰოლს; ამ ასაკის გოგონების 84%-ს ერთხელ მაინც აქვს გასინჯული და მხოლოდ 16%-ს არ გაუსინჯავს ალკოჰოლი საერთოდ. ალკოჰოლის მოხმარების ყველაზე მაღალი მაჩვენებლები დაფიქსირდა 24 წლის სტუდენტი გოგონების ასაკობრივი ჯგუფისთვის, სადაც ამ ასაკის აბსოლუტურ უმრავლესობას ერთხელ მაინც აქვს გასინჯული ალკოჰოლი, ხოლო რესპონდენტების 33% ინტენსიურად მოიხმარს მას, მაშინ, როდესაც, 25 წელზე უფროსი ასაკის რესპონდენტების მხოლოდ 13%-ია ალკოჰოლის რეგულარულად მომხმარებელი. ჩვენი აზრით, უფროსი ასაკის სტუდენტებში ალკოჰოლის მოხმარების შემცირების ერთ-ერთი მნიშვნელოვანი ფაქტორია არა ეკონომიკური, არამედ ფსიქოლოგიური, კერძოდ ის, რომ ასაკის ზრდასთან ერთად მოხდა ცნობიერების ამაღლება და ამან შემცირა ალკოჰოლის მოხმარება.

ეროვნების მიხედვით მაჩვენებლების ანალიზმა აჩვენა, რომ ყველა კატეგორიაში დაფიქსირდა მხოლოდ ქართველი ეროვნების გოგონების მიერ ალკოჰოლის მოხმარება. მაგალითად, ქართველი რესპონდენტების 26% აფიქსირებს ალკოჰოლის რეგულარულ მოხმარებას, ბოლო 30 დღის განმავლობაში 7% და ბოლო 1 წლის განმავლობაში - 4%. ქართველი რესპონდენტების 85%-ს ერთხელ მაინც აქვს ალკოჰოლი გასინჯული, ხოლო გოგონების 15%-ს არასოდეს არ გაუსინჯავს. სხვა ეროვნების შემთხვევაში ალკოჰოლის რეგულარულად მოხმარების გამოვლენის მაჩვენებლები არ ფიქსირდება. საინტერესოა აღინიშნოს, რომ ალკოჰოლის ერთხელ გასინჯვის შემთხვევაში გოგონა-რესპონდენტების 68% იყო მორწმუნე, ხოლო 56% - არამორწმუნე. ამასთან, ალკოჰოლის რეგულარულად მომხმარებელთა 15% იყო მორწმუნე, ხოლო 31% - არა. მათ შორის, ვინც ბოლო 30 დღის განმავლობაში გამოიყენა ალკოჰოლი, თანაბრად, 6-6% დაფიქსირდა მორწმუნე და არამორწმუნე რესპონდენტებს შორის.

მეტად საინტერესო შედეგები გამოვლინდა ალკოჰოლის მოხმარების ანალიზისას ქორწინების სტატუსის მიხედვით, გენდერული ნიშნით. დაქორწინებული და დანიშნული სტუდენტი გოგონების მაჩვენებლები რეგულარულ მოხმარებაში, ბოლო 30 დღის და ბოლო 1 წლის განმავლობაში, ნულოვან დონეზეა, თუმცა, დაქორწინებულების 81%-მა მიუთითა, რომ ალკოჰოლი ერთხელ მაინც აქვს გასინჯული, მაგრამ განქორწინებული გოგონების 50% ალკოჰოლს მოიხმარს ინტენსიურად. დაუქორწინებული რესპონდენტების 19% ალკოჰოლის ინტენსიური მომხმარებელია და ერთხელ მაინც გასინჯა ალკოჰოლი ამ კატეგორიის 63%-მა.

ალკოჰოლის მოხმარებისა და დასაქმების სტატუსის კროსტაბულაცია (გოგონები)

ღიაგხამა 5.

წყარო: ღიაგხამა აგებულია ჩვენ მიერ ჩატარებული კვლევის შედეგების მიხედვით.

კვლევამ აჩვენა, რომ დასაქმებული სტუდენტი რესპონდენტები უფრო ნაკლებად მოიხმარენ ალკოჰოლს, ვიდრე დაუსაქმებლები. თუ დასაქმებული რესპონდენტების 14% ალკოჰოლს მოიხმარს რეგულარულად, 86%-მა ერთხელ მაინც გასინჯა ალკოჰოლი და 14%-ს საერთოდ არ გაუსინჯავს. დაუსაქმებული რესპონდენტი გოგონების 20% რეგულარულად მოიხმარს ალკოჰოლს, 59%-მა კი ერთხელ მაინც გასინჯა.

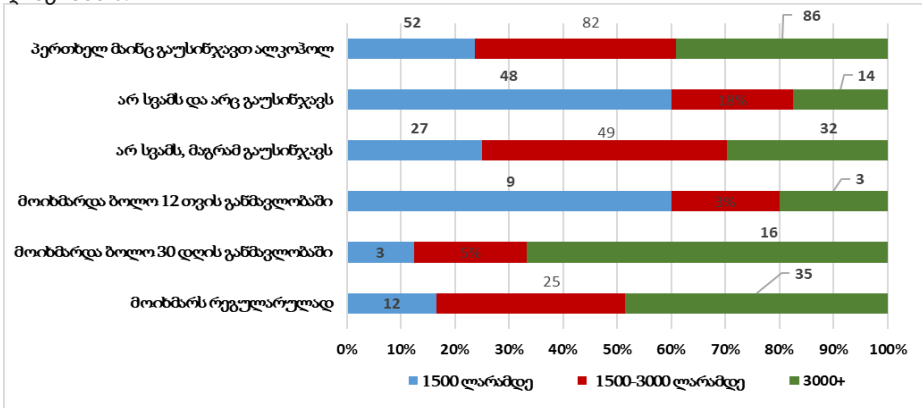
კვლევამ აჩვენა, რომ სპორტით ინტენსიურად დაკავებული სტუდენტი გოგონები, ვაჟებისგან განსხვავებით, საერთოდ არ მოიხმარენ ალკოჰოლს რეგულარულად. სპორტით ინტენსიურად და ზომიერად დაკავებული რესპონდენტი გოგონების, შესაბამისად, 29 და 50%-მა მიუთითა, რომ არც კი გაუსინჯავს ალკოჰოლი. მაგრამ სპორტით არდაკავებული რესპონდენტი გოგონებიდან 24% აღმოჩნდა ალკოჰოლის ინტენსიურად მომხმარებელი, თუმცა, ამ კატეგორიის რესპონდენტების 27%-ს საერთოდ არა აქვს გასინჯული და 73%-ს ერთხელ მაინც აქვს გასინჯული.

საინტერესო შედეგები მივიღეთ ალკოჰოლის მოხმარების სტატისტიკური მაჩვენებლების ანალიზისას ისეთი ეკონომიკური ფაქტორების მიხედვით, როგორიცაა ოჯახის შემოსავლები და ყოველდღიური სახარჯო ფულის სიდიდე. შემოსავლის სიდიდის მიხედვით ოჯახების ანალიზისას გამოვლინდა ძლიერ განსხვავებული მდგომარეობა, კერძოდ: როგორც აღმოჩნდა, ალკოჰოლის რეგულარულად მოხმარების ყველაზე მაღალი მაჩვენებელი დაფიქსირდა მაღალშემოსავლიანი (3000 ლარი და მეტი) ოჯახების შემთხვევაში. მაღალი შემოსავლების მქონე რესპონდენტების 35% ალკოჰოლის რეგულარული მომხმარებელია. 14% საერთოდ არ სვამს, ხოლო 86%-მა ერთხელ მაინც გასინჯა ალკოჰოლი. ამ მაჩვენებლებზე დაბალია საშუალო შემოსავლის (1500-3000 ლარი) მქონე რესპონდენტების ალკოჰოლის მოხმარების მაჩვენებლები. ამ კატეგორიის 25% რეგულარულად მოიხმარს ალკოჰოლს და მათ 82%-ს ერთხელ მაინც აქვს გასინჯული. ყველაზე ცოტას – 12%-ს მოიხმარს ალკოჰოლს რეგულარულად დაბალშემოსავლიანი (1500 ლარამდე) ოჯახის წევრი რესპონდენტები, მაგრამ მათ 52%-ს ერთხელ მაინც აქვს გასინჯული ალკოჰოლი, ხოლო 48%-ს საერთოდ არც გაუსინჯავს და არც სვამს ალკოჰოლს. მაშასადამე, სტუდენტთა მიერ ალკოჰოლის მოხმარებაზე ძლიერ გავლენას ახდენს მათი ოჯახების შემოსავლების სიდიდე.

იმ რესპონდენტების წილი, რომლებსაც ყოველდღიურად სახარჯი ფული მხოლოდ 5 ლარამდე აქვთ, ალკოჰოლს, ცხადია, ინტენსიურად არ მოიხმარენ და ვერც მოიხმარენ (მათი წილი 0 %-ია). ყველაზე მეტ ალკოჰოლს რეგულარულად მოიხმარენ 10-20 ლარამდე ყოველდღიური სახარჯი ფულის მქონე რესპონდენტები (38%). საინტერესოა აღინიშნოს, რომ ამაზე მეტი ყოველდღიური სახარჯი ფულის მქონე რესპონდენტების 23% აღმოჩნდა ალკოჰოლის რეგუ-

ალკოჰოლის მოხმარებისა და ოჯახების შემოსავლების კროსტაბულაცია

დიაგრამა 6.

წყარო: დიაგრამა აგებულია ჩვენ მიერ ჩატახებული კვლევის შედეგების მიხედვით.

ლარულად მომხმარებელი. როგორც დაბალი (5-10), ასევე საშუალო (10- 20) და შედარებით მაღალი (20 ლარი და მეტი) შემთხვევაში, რესპონდენტების შესაბამისად 60, 74 და 81%-ს ერთხელ მაინც ჰქონდა გასინჯული ალკოჰოლი. ყოველდღიური სახარჯი ფულის გაზრდასთან ერთად მცირდებოდა იმ რესპონდენტების რიცხვი, რომლებიც არც სვამენ და არც გაუსინჯავთ ალკოჰოლი. აქედან გამომდინარე, ალკოჰოლის მიმართ დამოკიდებულება ყოველდღიურ სახარჯ ფულთან მნიშვნელოვან უკუპროპორციულ კავშირში იმყოფება (ირიბი კორელაცია).

რაც შეეხება ალკოჰოლის მოხმარების მაჩვენებლებს ოჯახის შემოსავლებისა და ყოველდღიური სახარჯი ფულის სიდიდის მიხედვით გენდერული ქრილით, ის მკვეთრად დიფერენცირებულია. შემოსავლების მიხედვით, როგორც რეგულარულად, ასევე, ბოლო 30 დღის და 1 წლის განმავლობაში ალკოჰოლის მოხმარებაში, სტუდენტ გოგონებთან შედარებით, ბევრად უფრო მაღალია სტუდენტი ვაჟების მაჩვენებლები. ასე, მაგალითად, თუ დაბალი (1500 ლარამდე) შემოსავლების მქონე რესპონდენტი გოგონების მხოლოდ 10% მოიხმარს ალკოჰოლს რეგულარულად, მათი წილი ვაჟებში 15%-ია, 1500-3000 ლარამდე შემოსავლის შემთხვევაში გოგონების წილი 18, ვაჟების კი თითქმის 2-ჯერ მეტი, ანუ 34%-ია. 3000 ლარზე მეტი შემოსავლის შემთხვევაში ალკოჰოლს რეგულარულად მოიხმარს გოგონების 38 და რესპონდენტი ვაჟების 42%. აშკარად იკვეთება ოჯახის შემოსავლების ზრდასთან ერთად ალკოჰოლის რეგულარულად მოხმარების მაჩვენებლები. მაშასადამე, მათ შორის ადგილი აქვს პირდაპირ კორელაციურ კავშირს. აქვე უნდა აღვნიშნოთ, რომ ოჯახის დაბალი შემოსავლების შემთხვევაში არცერთ რესპონდენტ სტუდენტ გოგონ-

ნას არც ბოლო 30 დღის და არც ბოლო 1 წლის განმავლობაში ალკოჰოლი არ გამოუყენებია. რესპონდენტი ვაჟების 8%-მა კი ბოლო 30 დღის განმავლობაში, ხოლო 23%-მა ბოლო 1 წლის განმავლობაში მოიხმარა ალკოჰოლი. მაშასადამე, მიუხედავად მცირე შემოსავლებისა, ვაჟები მაინც ახერხებენ ალკოჰოლის გამოყენებას. ოჯახის შემოსავლების მატებასთან ერთად მოხმარების ცალკეული ინტენსივობის მიხედვით მაჩვენებლები გაზრდილია, თუმცა, ვაჟებში უფრო მეტად და 1500-3000 ლარამდე ოჯახის შემოსავლის შემთხვევაში ბოლო 30 დღის განმავლობაში გოგონების მხოლოდ 2-მა, ხოლო ვაჟების 9%-მა მოიხმარა ალკოჰოლი. 3000 ლარზე მეტი შემოსავლის შემთხვევაში კი უკვე შედარებით მეტმა სტუდენტმა გოგონამ, ანუ 22%-მა მოიხმარა ალკოჰოლი ბოლო 30 დღის განმავლობაში, მაშინ, როდესაც, ეს მაჩვენებელი ვაჟებში მხოლოდ 11%, ანუ 2-ჯერ ნაკლები იყო.

სტუდენტი გოგონები, რომლებსაც ყოველდღიური ხარჯი 5 ლარამდე აქვთ, სიფრთხილით ეკიდებიან ალკოჰოლის მოხმარებას. იგივე ტენდენცია გამოვლინდა ვაჟებშიც. მათი აბსოლუტური უმრავლესობა ალკოჰოლს რეგულარულად არ მოიხმარს. დღიური ხარჯის გაზრდასთან ერთად იზრდება ალკოჰოლის ინტენსიურ მომხმარებელთა რაოდენობა და მათი პროცენტული წილის მაჩვენებელიც. 5-დან 10 ლარამდე დღიური ხარჯის შემთხვევაში, ალკოჰოლს ინტენსიურად მოიხმარს რესპონდენტი გოგონების 13 და ვაჟების 36%; 10-დან 20 ლარამდე – რესპონდენტი გოგონების 24 და ვაჟების 48%; 20 ლარზე მეტი ყოველდღიური ხარჯის შემთხვევაში კი უფრო აქტიური ხდებიან სტუდენტი გოგონები. ამ კატეგორიის რესპონდენტ გოგონათა 27% რეგულარულად მოიხმარს ალკოჰოლს, მაშინ, როდესაც, ვაჟებში ეს მაჩვენებელი მხოლოდ 18%-ია.

როგორც მონაცემების ანალიზმა აჩვენა, საცხოვრისის ტიპიდან გამომდინარე, ალკოჰოლის რეგულარულად მომხმარებელი სტუდენტების აბსოლუტური უმრავლესობა, ანუ 80%, ცხოვრობს დედასთან, 33% – ბებია-ბაბუასთან, 40% – მართო, 33% – ნაქირავე ბინაში დედმამიშვილებთან ერთად, 5% – ნაქირავე ბინაში სტუდენტებთან ერთად და 20% – მშობლებთან ერთად. მაშასადამე, რაც არ უნდა პარადოქსული იყოს, მაღალი მაჩვენებლები ვლინდება დედასთან ერთად ცხოვრების შემთხვევაში. მაგრამ ბოლო 30 დღის განმავლობაში ალკოჰოლი ყველაზე მეტმა, 33%-მა მოიხმარა, ვინც ცხოვრობს ბებია-ბაბუასთან ერთად, თუმცა, მათ შორის, ვინც არ სვამს და არც გაუსინჯავს ალკოჰოლი, საცხოვრისის ტიპის მიხედვით ყველაზე მაღალი მაჩვენებელი გამოვლინდა იმ რესპონდენტებში, რომლებიც ცხოვრობენ სტუდენტებთან და მეგობრებთან ერთად.

ყველაზე მეტი რესპონდენტი გოგონა (67%) რეგულარულად გამოიყენებს ალკოჰოლს დედასთან ცხოვრების პირობებში და შემდეგ უკვე ის გოგონები, რომლებიც ცხოვრობენ საერთო საცხოვრებელში სხვა სტუდენტებთან ერ-

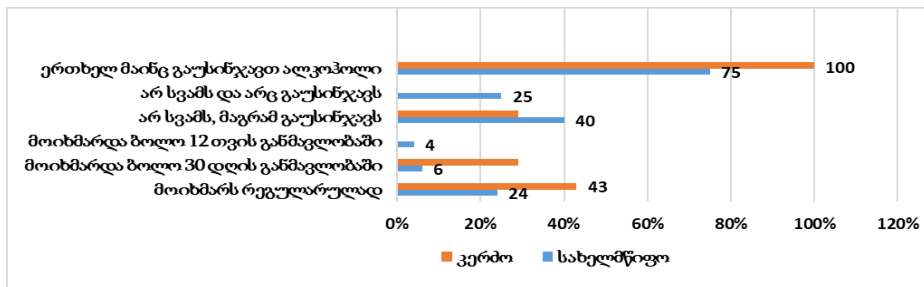
თად. იმავდროულად, ყველა გამოკითხულ გოგონას, ანუ 100%-ს, ვინც ცხოვრობს დედასთან და საერთო საცხოვრებელში სხვა სტუდენტებთან ერთად, ერთხელ მაინც გაუსინჯავს ალკოჰოლი.

საცხოვრისის ტიპის მიხედვით, ალკოჰოლის რეგულარულად მოხმარების მაჩვენებლები სტუდენტ ვაჟებში უფრო მეტად დივერსიფიცირებულია. რაოდენ გასაკვირიც უნდა იყოს, ახალგაზრდა რესპონდენტი ყველა ვაჟი (100%) ალკოჰოლს რეგულარულად იყენებს დედასთან ერთად ცხოვრებისას; 50% ბებია-ბაბუსთან ცხოვრების პირობებში, 38% მარტო ცხოვრების პირობებში, 44% ნაქირავებ ბინაში დედ-მამიშვილებთან ერთად. ეს მაჩვენებელი ყველაზე დაბალია მშობლებთან/ ოჯახთან ერთად ცხოვრების პირობებში და იგი 27%-ს შეადგენს.

სტუდენტების მიერ ალკოჰოლის მოხმარების სტატისტიკური ანალიზით საინტერესო შედეგები დაფიქსირდა ისეთი მახასიათებლების მიხედვით, როგორიცაა: საგანმანათლებლო დაწესებულების ტიპი, სწავლების საფეხური, საგანმანათლებლო პროგრამა და აკადემიური მოსწრების დონე. როგორც აღმოჩნდა, რეგულარულად ალკოჰოლის მომხმარებელთა შორის სჭარბობენ კერძო სასწავლებლის რესპონდენტი ახალგაზრდები და მათი წილი რესპონდენტების 43%-ს შეადგენს. ბოლო 30 დღის განმავლობაში კერძო საგანმანათლებლო დაწესებულებების სტუდენტი რესპონდენტების 29%-მა მოიხმარა ალკოჰოლი, მაშინ, როდესაც, ეს მაჩვენებელი სახელმწიფო დაწესებულებების სტუდენტების მიხედვით მხოლოდ 6%, ანუ თითქმის 5-ჯერ ნაკლებია.

ალკოჰოლის მოხმარებისა და საგანმანათლებლო დაწესებულების ტიპის კროსტაბულაცია (%)

ღიაგხამა 7.

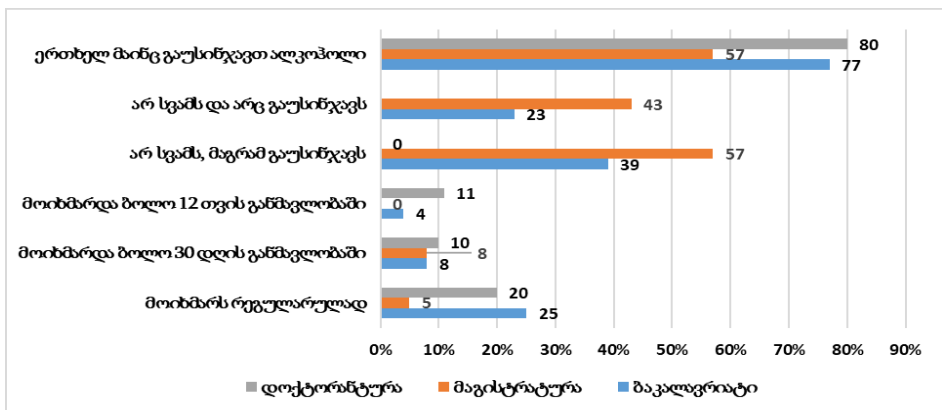
წყარო: ღიაგხამა აგებულია ჩვენ მიერ ჩატარებული კვლევის შედეგების მიხედვით.

კერძო სასწავლებლების ყველა გამოკითხულ სტუდენტს, ანუ 100%-ს, ერთხელ მაინც გაუსინჯავს ალკოჰოლი. ეს მაჩვენებელი სახელმწიფო უნივერსი-

ტეტების სტუდენტებისთვისაც მაღალია და 75%-ს შეადგინა. ალკოჰოლს უფრო ხშირად მოიხმარენ ბაკალავრიატის სტუდენტები, რამდენადაც მათი 25%, ანუ ყოველი მე-4, ალკოჰოლის რეგულარული მომხმარებელია, 77%-ს ერთხელ მაინც გაუსინჯავს, 23% არ სვამს და არც გაუსინჯავს, 39% არ სვამს, მაგრამ გაუსინჯავს.

ალკოჰოლის მოხმარებისა და საგანმანათლებლო საფეხურების კროსტაბულაცია

დიაგრამა 8

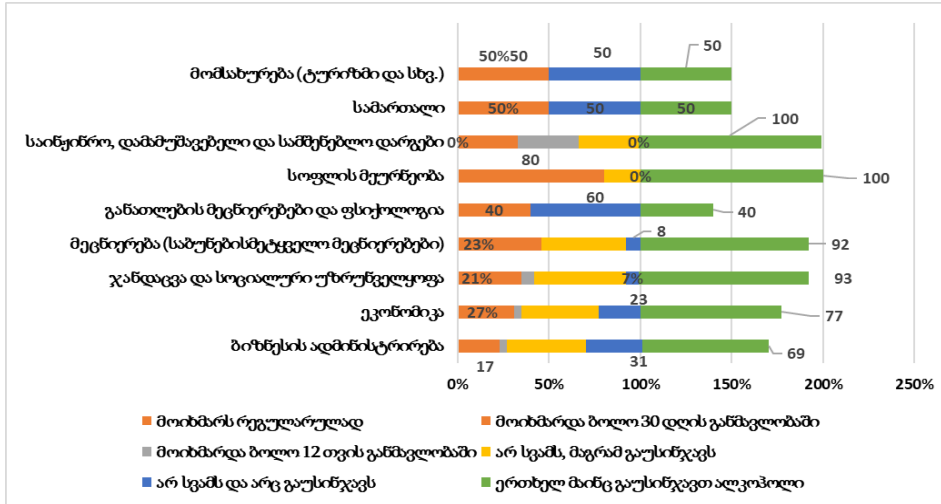
წყარო: დიაგრამა აგებულია ჩვენ მიერ ჩატარებული კვლევის შედეგების მიხედვით.

რესპონდენტების 4%-ს ბოლო 1 წლის განმავლობაში ჰქონდა ალკოჰოლი გასინჯული. მაგისტრატურისა და დოქტორანტურის სტუდენტ რესპონდენტებს შორის ალკოჰოლის რეგულარული მოხმარების მაჩვენებლები ბოლო 30 დღისა და 1 წლის განმავლობაში დაბალია, თუმცა, მათ უმრავლესობას ალკოჰოლი ერთხელ მაინც აქვს გასინჯული (შესაბამისად, 57 და 80%).

რა თქმა უნდა, საინტერესოა სტუდენტების მიერ ალკოჰოლის მოხმარების მდგომარეობა საგანმანათლებლო პროგრამების მიხედვით. კვლევამ აჩვენა, რომ ალკოჰოლს რეგულარულად უფრო მეტად მოიხმარენ სამართლის (50), ტურიზმის (50), განათლების მეცნიერებებისა და ფსიქოლოგიის (40), სოფლის მეურნეობის (80) საგანმანათლებლო პროგრამების სტუდენტები. ალკოჰოლის ყველაზე ნაკლები რეგულარული მომხმარებლები აღმოჩნდნენ საინჟინრო, დამამუშავებელი და სამშენებლო დარგების პროგრამების სტუდენტები.

ალკოჰოლის მოხმარებისა და საგანმანათლებლო პროგრამების კროსტაბულაცია

დიაგრამა 9.

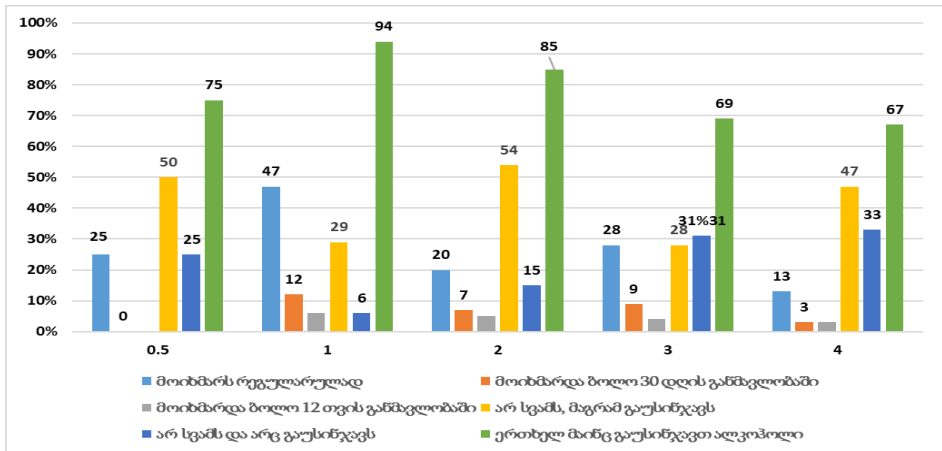

წყარო: დიაგრამა აგებულია ჩვენ მიერ ჩატაჩებული კვლევის შედეგების მიხედვით.

GPI-ის მიხედვით ანალიზმა აჩვენა, რომ მკვეთრად გამოხატული ტენდენცია არ გამოვლენილა, რამდენადაც მის მომატებას არ ახლდა ალკოჰოლის ინტენსიურად მოხმარების არც შემცირება და არც მომატება. ასე, მაგალითად, დაბალი GPI -ის შემთხვევაში ამ კატეგორიის რესპონდენტების 25% აღმოჩნდა ალკოჰოლის რეგულარულად მოხმარებელი, ოდნავ მაღალი GPI შემთხვევაში (1) თითქმის გაორმაგდა ალკოჰოლის მოხმარების მაჩვენებელი (47%). მაგრამ 2.0 GPI მქონე რესპონდენტებში 20%-მდე შემცირდა იმ რესპონდენტების წილი, ვინც რეგულარულად მოიხმარა ალკოჰოლს. მაღალი GPI-ის შემთხვევაში, მაგალითად, 3-ის დროს, გაიზარდა ამ შეფასების მქონე რესპონდენტებში იმ ახალგაზრდების წილი, რომლებიც რეგულარულად მოიხმარენ ალკოჰოლს და 28% შეადგინა. მაგრამ ყველაზე მაღალი GPI-ის შემთხვევაში ალკოჰოლის რეგულარულად მოხმარებლების წილი შემცირდა და 13% შეადგინა. საინტერესოა აღინიშნოს, რომ თანაბარია როგორც სტიპენდიანტ, ისე არასტიპენდიანტ სტუდენტებს შორის ალკოჰოლის რეგულარულად მოხმარების მაჩვენებელი და ის, როგორც კვლევამ აჩვენა, 25%-ის დონეზეა. ისიც უნდა აღინიშნოს, რომ GPI-ის მატებასთან ერთად დაფიქსირდა იმ რესპონდენტების წილის კლების ტენდენცია, რომლებსაც ერთხელ მაინც გასინჯული ჰქონდათ ალკოჰოლი.

ალკოჰოლის მოხმარებისა და სტუდენტთა GPI-ის კროსტაბულაცია

დიაგრამა 10.

წყარო: დიაგრამა აგებულია ჩვენ მიერ ჩატარებული კვლევის შედეგების მიხედვით.

სტატისტიკური ანალიზით გამოვლინდა, რომ რეგულარულად ალკოჰოლის მომხმარებელთა შორის სახელმწიფო საგანმანათლებლო დაწესებულებების სტუდენტ რესპონდენტებს შორის 33% ვაჟია, ხოლო 16% - გოგონა. მაგრამ კერძო საგანმანათლებლო დაწესებულებების რესპონდენტების 67% არიან ისინი, ვინც ალკოჰოლს რეგულარულად მოიხმარენ. კერძო სასწავლებლების როგორც გოგონების, ასევე ვაჟების აბსოლუტურ უმრავლესობას ერთხელ მაინც აქვს გასინჯული ალკოჰოლი.

კვლევამ მოიცვა ასევე სტუდენტთა მიერ ალკოჰოლის მოხმარების მდგომარეობა საგანმანათლებლო პროგრამების მიხედვით. გამოკითხული სტუდენტების გენდერული ქრითით ანალიზმმა გამოავლინა, რომ ორივე სქესის სტუდენტთა მიერ ალკოჰოლის რეგულარულად გამოყენებაში უპირატესად ლიდერობენ სოფლის მეურნეობისა (100%) და ტურიზმის (50%) პროგრამების სტუდენტები. მაგრამ განსხვავებული სურათია სტუდენტი გოგონებისა და ვაჟების მიხედვით: ვაჟებში ყველაზე მეტი აღმოჩნდა განათლების მეცნიერებისა და ფსიქოლოგიის და საბუნებისმეტყველო მეცნიერებების პროგრამების სტუდენტები, რომელთა წილი თანაბარია და 100% შეადგინა. გოგონებშიც ყველაზე მაღალი წილი ალკოჰოლის რეგულარულად მოხმარებაში უკავია ასევე განათლების მეცნიერებების და ფსიქოლოგიის პროგრამის სტუდენტებს (25%).

სტუდენტ რესპონდენტებში ალკოჰოლის რეგულარულად მომხმარებელთა შორის სჭარბობს დაბალი GPI-ის მქონე ახალგაზრდების წილი, თუმცა, დი-

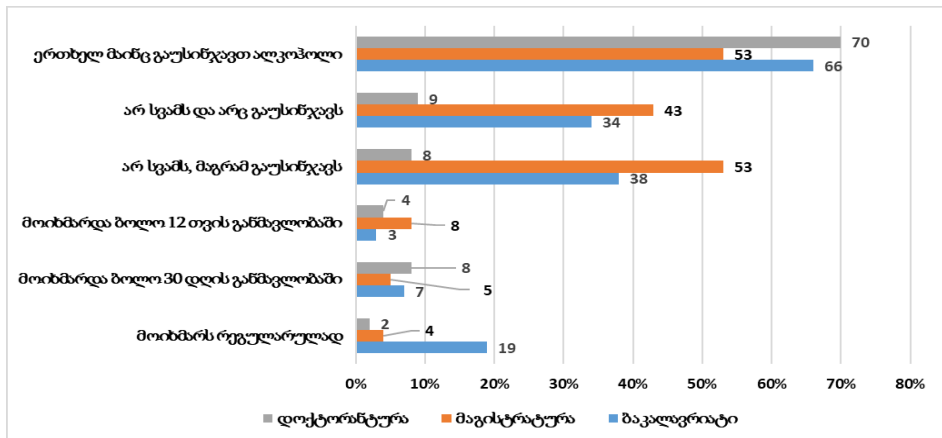
ფერენცირებულია სქესობრივი ნიშნის მიხედვით. ასე, მაგალითად, ალკოჰოლის რეგულარულად მომხმარებელთა შორის GPI (0,5)-ის მქონე რესპონდენტების 50% ალკოჰოლის რეგულარულად მომხმარებელია, ხოლო 1-ის მქონე სტუდენტ გოგონებში ყველაზე მაღალი მაჩვენებელია ალკოჰოლის რეგულარულ მოხმარებაში (67%). აღსანიშნავია, რომ GPI (1 და 3)-ის მქონე რესპონდენტებში ალკოჰოლის რეგულარულად მომხმარებელ სტუდენტთა წილის მაჩვენებლები თანაბარია და 43 %-ს შეადგენს, რაც მიუთითებს როგორც დაბალი, ასევე მაღალი GPI-ის მქონე სტუდენტებში ალკოჰოლის მოხმარების ინტენსივობის მაღალ დონეზე. თუმცა, გოგონებში ეს ტენდენცია განხვავებულია და GPI-ის ზრდასთან ერთად რესპონდენტების წილის მაჩვენებლის მატება არ ფიქსირდება. მაგრამ, საინტერესო ფაქტია, რომ ყველაზე მაღალი – GPI 4-ის მქონე რესპონდენტ ვაჟებში ალკოჰოლის რეგულარულად მოხმარების მაჩვენებლები 0-ია, მაშინ, როდესაც, იგივე GPI-ის მქონე სტუდენტ გოგონებში ალკოჰოლის რეგულარულად მომხმარებელთა წილი 15%-ს შეადგენს.

რა თქმა უნდა, მიზანშეწონილია გავაანალიზოთ ალკოჰოლის მოხმარების მაჩვენებლები საგანმანათლებლო საფეხურების მიხედვით (ბაკალავრიატი, მაგისტრატურა და დოქტორანტურა). კვლევამ აჩვენა, რომ სამივე საფეხურის ვაჟების 33% ალკოჰოლის რეგულარული მომხმარებელია. მათგან ყველაზე მეტი, ანუ 43%, ბაკალავრიატის სტუდენტია. შედარებით მცირეა მაგისტრატურის და დოქტორანტურის ვაჟი სტუდენტების მიერ ალკოჰოლის მოხმარების მაჩვენებლები (შესაბამისად, 30 და 27 %). საინტერესო მაჩვენებლები დაფიქსირდა იმ ვაჟი სტუდენტების მიხედვით, რომლებიც არამსმელი არიან, მაგრამ ერთხელ მაინც გაუსინჯავთ ალკოჰოლი. ბაკალავრიატში 42%, მაგისტრატურაში 32% და დოქტორანტურაში 27%. მაგრამ ბოლო 1 წლის განმავლობაში ალკოჰოლს მოიხმარდა ბაკალავრიატის გამოკითხულ ვაჟ სტუდენტთა 26%, მაგისტრატურის 40% და დოქტორანტურის 34%.

განსხვავებული მდგომარეობა აღმოჩნდა სხვადასხვა საფეხურის სტუდენტი გოგონების მიერ ალკოჰოლის მოხმარებაში. ეს მაჩვენებელი, ვაჟ სტუდენტებთან შედარებით, განსაკუთრებით დაბალია და შეადგენს: ბაკალავრიატში 19%-ს, მაგისტრატურაში 4%-ს და დოქტორანტურაში მხოლოდ 2%-ს, რაც მეტად სასურველი მდგომარეობაა. ისევე, როგორც ვაჟი სტუდენტების შემთხვევაში, აქაც, სხვა საფეხურის სტუდენტებისგან განსხვავებით, ალკოჰოლის რეგულარულად მოხმარების მაჩვენებელი მაღალია ბაკალავრიატში. შემდეგი დიაგრამა ნათლად აჩვენებს მაჩვენებლების უფრო ფართო სპექტრს.

ალკოჰოლისა და სნაკების საფუხურის კროსტაბულაცია (გოგონები)

ღიაგჩამა 11.

წყარო: ღიაგჩამა აგებულია ჩვენ მიერ ჩატარებული კვლევის შედეგების მიხედვით.

სტუდენტთა მშობლების განათლების დონის მიხედვით კვლევამ აჩვენა, რომ ალკოჰოლს რეგულარულად მოიხმარს იმ რესპონდენტების 28%, რომელთა მამებს უმაღლესი განათლება აქვთ და 21% – რომელთა მამებს საშუალო განათლება აქვთ. თუმცა, ამავე კატეგორიის რესპონდენტების 27%-ის დედაც უმაღლესი განათლებითაა და 20%-ის დედა – საშუალო განათლებით. ფაქტობრივად, ალკოჰოლის რეგულარულად მომხმარებელი სტუდენტების მშობლებს უპირატესად უმაღლესი განათლება აქვთ. გენდერული ნიშნის მიხედვით დეტალური ანალიზით დადგინდა, რომ ალკოჰოლის რეგულარულად მომხმარებელი რესპონდენტი ვაჟების მშობლების განათლების დონე საშუალოა (მამის 36% და დედის 41%) და თანაბრად – რესპონდენტების 30-31%-თვის დედა უმაღლესი განათლებითაა. გოგონების შემთხვევაში იმ რესპონდენტების წილი, რომელთა მშობლების განათლების დონე დაბალია უმაღლესი განათლების დონესთან შედარებით, შესაბამისად, 11-9%-ის ფარგლებში მერყეობს. სტუდენტი გოგონებისთვის, რომლებსაც ერთხელ მაინც გაუსინჯავთ ალკოჰოლი, როგორც დედის, ასევე მამის უმაღლესი განათლების დონე 82%-ია, რაც მნიშვნელოვნად აღემატება საშუალო განათლების მაჩვენებელს.

რეგულარულად ალკოჰოლის მომხმარებელი რესპონდენტი ვაჟების 50%-ის მამა ხშირად მოიხმარს ალკოჰოლს და მხოლოდ 36%-ის დედა – იშვიათად. 33%-ის დედა საერთოდ არ მოიხმარს ალკოჰოლს, თუმცა, რესპონდენტების მშობელთა აბსოლუტურ უმრავლესობას ერთხელ მაინც გაუსინჯავს

ალკოჰოლი. რეგულარულად ალკოჰოლის მომხმარებელი რესპონდენტების 42%-ის მამა ალკოჰოლის ხშირად მომხმარებელია. ალკოჰოლის რეგულარულად მომხმარებელი რესპონდენტი გოგონების 42%-ის მამა ალკოჰოლს ხშირად მოიხმარს და 20%-ის დედა ასევე ხშირად, თუმცა, აღნიშნული კატეგორიის რესპონდენტების 15%-ის მამა, ხოლო 45%-ის დედა ალკოჰოლის იშვიათი მომხმარებელია. აქვე უნდა აღვნიშნოთ, რომ რესპონდენტების 18%-ის მამა და 35%-ის დედა საერთოდ არ მოიხმარს ალკოჰოლს.

საინტერესოა, თუ რა არის ალკოჰოლის მოხმარების მიზეზი სტუდენტებში – როგორც კვლევამ აჩვენა, რესპონდენტების 50%-მა ვერ დაასახელა ალკოჰოლის მოხმარების მიზეზი. 32%-ის აზრით, მათი კომუნიკაცია უფრო ინტენსიური ხდება არსებულ გარემოში. ამ საკითხის მიმართ უფრო მეტად თავდაჯერებულები აღმოჩნდნენ ვაჟები, რომელთა 33% თვლის, რომ ალკოჰოლი ეხმარებათ კომუნიკაციაში და გოგონების 31% მიიჩნევს, რომ ალკოჰოლის გამოყენებით უფრო კომუნიკაბელური ხდებიან. ალკოჰოლის გამოყენებით უფრო მეტად თავდაჯერებულობას ხსნის ვაჟების 21%, მაგრამ გოგონებისათვის ეს მიზეზი მეტად უმნიშვნელოა: ისინი მიიჩნევენ, რომ ალკოჰოლის მიღების შედეგად არც თავდაჯერებულები (6%) და არც მიმზიდველები (4%) არ არიან.

კვლევის პროგრამა მოიცავდა ასევე სტუდენტთა მიერ ალკოჰოლის მოხმარებაზე უარის თქმის საკითხის შესწავლასაც. აღმოჩნდა, რომ იმ რესპონდენტების 34%, რომლებსაც ოდესმე გაუსინჯავთ ალკოჰოლი, არ აპირებენ ალკოჰოლზე უარის თქმას. ახლობლების რჩევით, მხოლოდ 2% აპირებს ალკოჰოლის მოხმარებაზე უარის თქმას და 5% კი – ჯანმრთელობის მდგომარეობის გაუარესების გამო. აღსანიშნავია, რომ ვაჟი სტუდენტების 39 და გოგონების 30% ალკოჰოლის მოხმარებაზე უარის თქმას არ აპირებს, ხოლო ვაჟების 44 და ქალების 61%-ს არა აქვს ჩამოყალიბებული პოზიცია ამასთან დაკავშირებით.

ანალიზის შედეგად დადგინდა, რომ რესპონდენტების 26%-მა ალკოჰოლი პირველად გამოიყენა 15 წლამდე ასაკში, 29%-მა კი – 16-17 წლის ასაკში, 13%-მა – 18-19 წლის ასაკში და 3%-მა – 20 წელზე ზევით ასაკში. ზოგადად, მოდალური ასაკი 16-17 წელი აღმოჩნდა.

დასკვნა

ჩატარებული კვლევის შედეგად დადგინდა, რომ ზოგადად, ალკოჰოლისადმი მიდრეკილება საქართველოს სტუდენტ – ახალგაზრდებში შედარებით ნაკლებ ზომიერებასა და არარეგულარულობაში ვლინდება; მრავალი ნიშნის მიხედვით ის ასიმეტრიულობით ხასიათდება, რასაც ნათლად ადასტურებს შესაბამისი სტატისტიკური მაჩვენებლები.

- ყველა ასაკობრივ ჯგუფში ალკოჰოლის რეგულარულად ან ნაკლები ინტენსივობით მოხმარების მაჩვენებლები დიფერენცირებულია და განსხვავებული ტენდენციებით ხასიათდება, კერძოდ: რეგულარულად ყველაზე მეტ ალკოჰოლს მოიხმარენ 18, 21 და 25 წლის ასაკის სტუდენტები; ალკოჰოლის მოხმარების ყველაზე დაბალი მაჩვენებლები გამოვლინდა 20 და 22 წლის ასაკის რესპონდენტებში;

- ეროვნული ნიშნის მიხედვით, უპირატესად იკვეთება ქართველი და სომეხი სტუდენტი ვაჭებისა და გოგონების მიერ ალკოჰოლის გამოყენების შედარებით მაღალი მაჩვენებლები;

- ალკოჰოლური სასმელების გამოყენების მაჩვენებლები დასაქმების სტატუსის მიხედვით, უმნიშვნელოდ განსხვავდება: მას თანაბრად მოიხმარენ როგორც დასაქმებული, ასევე, დაუსაქმებელი რესპონდენტები;

- ალკოჰოლური სასმელების რეგულარული მომხმარებლები აღმოჩნდნენ დაუქორწინებელი და განქორწინებული სტუდენტები, ხოლო ნაკლებად მოიხმარენ დაქორწინებული და დანიშნული რესპონდენტები, თუმცა, მათ დიდ ნაწილს ალკოჰოლი ერთხელ მაინც აქვს გასინჯული;

- სქესობრივი ნიშნის მიხედვით მიღებულ მონაცემთა ანალიზმა აჩვენა, რომ ვაჭებში, გოგონებთან შედარებით მაღალია, როგორც სპორტით დაკავებული, ასევე სპორტით არადაკავებული სტუდენტების როგორც რეგულარულად, ასევე არარეგულარულად მოხმარების მაჩვენებლები, ხოლო ალკოჰოლს უფრო მეტად ეტანებიან ის სტუდენტი გოგონები, რომლებიც სპორტით არ არიან დაკავებულები;

- ალკოჰოლის რეგულარულად მომხმარებელი სტუდენტების დიდი ნაწილი არარელიგიურია, თუმცა, ალკოჰოლის რეგულარულად მომხმარებელი ვაჭების 33% და გოგონების 15% აღმოჩნდა მორწმუნე;

- მართალია, არცერთ ასაკობრივ ჯგუფში არ არის ალკოჰოლის მაღალი მოხმარების მაჩვენებლები, მაგრამ მაინც საყურადღებოა 18 წლის რესპონდენტი გოგონების ალკოჰოლის რეგულარულად მოხმარების შედარებით მაღალი მაჩვენებლები. თუმცა, ყველაზე მაღალი მაჩვენებლები დაფიქსირდა 24 წლის გოგონების ასაკობრივ ჯგუფში, სადაც ყოველი მესამე აღმოჩნდა ალკოჰოლის რეგულარული მომხმარებელი და 25 წლის ვაჭების ჯგუფი, სადაც მათი უმეტესობა რეგულარულად მოიხმარს ალკოჰოლს.

ლიტერატურა:

- თსუ-ს მიზნობრივი საგრანტო პროექტის ფარგლებში ჩატარებული კვლევის შედეგობრივი ცხრილები, რომლებიც მიღებული იქნა SPSS-ის გამოყენებით.
- Global Status Report on Alcohol and Health and Treatment of Substance use Disorders. Geneva: World Health Organization; 2024. Licence: CC BY-NC-SA 3.0 IGO. pp.168-170
- რომელ ქვეყნებში სვამენ ყველაზე მეტ ალკოჰოლს? ბიზნეს ფორმულა. იბ. <https://businessformula.ge/News/14093>
- Klatsky A. L. (2004). Alcohol and Cardiovascular Health. Integrative and Comparative Biology, 324-328.
- Robson S., & Salcedo N. (2014). Behavioral Fitness and Resilience: A Review of Relevant Constructs, Measures, and Links to Well-Being. In: S. Robson, & N. Salcedo, Behavioral Fitness and Resilience (pp. 13-19). RAND Corporation.
- <https://www.ambebi.ge/article/146484-rogor-gamoiquireba-qvelaze-msmeli-erebis-reitingi>
- https://www.facebook.com/photo.php?fbid=1180181350796367&set=a.1073240278157142&-type=3&ref=embed_post
- <https://data.who.int/ru/indicators/i/EF38E6A/EE6F72A>
- <https://www.espad.org/espad-report-2024>

Economic and Statistical Study of Alcoholic Beverage Consumption among Students in Georgia*

Simon Gelashvili

Professor

Iv. Javakhishvili Tbilisi State University

Simon.gelashvili@tsu.ge

Marine Mindorashvili

sociate Professor

Iv. Javakhishvili Tbilisi State University

maia.mindorashvili@tsu.ge

Nino Abesadze

sociate Professor

Iv. Javakhishvili Tbilisi State University

nino.abesadze@tsu.ge

Lia Dzebisauri

Asociate Professor

Iv. Javakhishvili Tbilisi State University

lia.dzebisauri@tsu.ge

The article addresses one of the pressing global challenges of modern times – the consumption of alcoholic beverages among young people. Georgia is no exception to this trend, which underscores the undeniable relevance of the topic. The study aims to conduct a comprehensive economic and statistical analysis of alcohol con-

* The article was prepared on the basis of the faculty grant project - “Economic and Statistical Study of Tobacco Product and Alcoholic Beverage Consumption among Students in Georgia.”

sumption among students and its impact on their socio-economic status. To achieve this objective, the following tasks were undertaken:

Development of a detailed research questionnaire;

- Collection of data and establishment of the necessary information base;
- Organization of the collected data into separate blocks according to various statistical characteristics;
- Identification of factors influencing students' alcohol consumption and assessment of their impact;
- Calculation of relevant quantitative and qualitative indicators;
- Comparative analysis of the calculated indicators and formulation of conclusions.

The research methodology employed both quantitative and qualitative approaches; however, statistical methods were predominantly applied. These included selective statistical observation, the use of relative and average values, the index method, as well as specific techniques of variation and correlation analysis. A quantitative database on the research topic was established through selective research. The collected information was subsequently cleaned, resulting in a dataset suitable for analysis. To ensure representativeness, the required sample size was determined to be 384 respondents. In practice, 452 completed questionnaires were received, of which 403 were fully completed and error-free, making them suitable for analysis.

According to World Health Organization (WHO) data for 2024, Georgia ranks 66th globally and 2nd in Europe in terms of per capita alcohol consumption over the past 15 years. On average, nearly 8 liters of alcohol are consumed per person annually in Georgia, with wine accounting for 50%, spirits for 33%, and beer for 17%.

The study revealed significant variation in alcohol consumption among students according to demographic, social, and economic characteristics. More than half of the respondents were female; however, males predominated in the 18-year-old group (59%). Notably, 18-year-olds represented the largest share of respondents overall, accounting for 32%. Patterns of regular and occasional alcohol consumption differed across all age groups. The highest rates of regular consumption were observed among respondents aged 25 (99%), 18 (35%), and 21 (29%). Importantly, students from all age groups reported having tried alcohol at least once, though with varying levels of intensity.

Socio-economic background also played a decisive role. Among the respondents, 23% came from low-income households, 52% from middle-income households, and 25% identified as high-income. Students from low- and middle-income families typically had 5–10 GEL available per day, while those from higher-income families reported 10–20 GEL or more. Housing conditions reflected these differences: most

low-income families lived in shared housing with grandparents, whereas middle- and high-income students were more likely to reside in rented housing, with parents, or independently. Specifically, 7% lived in shared housing with other students, 37% in rented housing, and 31% alone. Interestingly, a majority of students from high-income households lived with their parents. A noteworthy gender distinction emerged: in cases of low family income, none of the female students reported alcohol consumption within the past month or year, whereas male students, despite similarly limited resources, continued to consume alcohol.

The majority of regular alcohol users – approximately 80% – live with their mother. Other living arrangements include 33% with grandparents, 40% alone, 33% in a rented apartment with their parents, 5% in a rented apartment with other students, and 20% with their parents. Paradoxically, the highest prevalence is observed among those living with their mother. However, within the past 30 days, the largest share of alcohol users (33%) was respondents living with their grandparents.

In terms of household income, 35% of students from high-income families (earning 3,000 GEL or more) are regular alcohol users. Among respondents from average-income households (1,500–3,000 GEL), 25% consume alcohol regularly, while only 12% of those from low-income families (up to 1,500 GEL) report regular use. Across all categories, higher household income is associated with increased alcohol consumption. Nevertheless, members of low-income households also demonstrated notable levels of alcohol use over the past year.

Interesting findings emerged when analyzing the education level of students' parents. The study revealed that 28% of respondents whose fathers have higher education and 21% whose fathers have secondary education regularly consume alcohol. Similarly, 27% of respondents in the same category reported mothers with higher education, while 20% reported mothers with secondary education. Overall, students who regularly consume alcohol predominantly come from families where parents hold higher education degrees. A more detailed gender-based analysis showed that among male respondents who regularly consume alcohol, the education level of their parents is generally secondary – 36% for fathers and 41% for mothers. Additionally, 30–31% of these respondents reported mothers with higher education. In contrast, among female respondents, the proportion whose parents' education level is below higher education ranges between 9–11%. Notably, for female students who have tried alcohol at least once, 82% reported that both parents have higher education, a figure significantly higher than that observed among those with parents holding only secondary education.

An analysis of students' academic performance level (GPI) revealed that regular alcohol use is more prevalent among those with lower GPI scores, though the pattern

varies by gender. For instance, 50% of respondents with a low GPI (0.5) reported regular alcohol use. Among female students, those with a GPI of 1 exhibited the highest rate of regular consumption, at 67%. Interestingly, the proportion of regular alcohol users among students with GPI scores of 1 and 3 is equal, at 43%, suggesting that both low- and high-performing students demonstrate a relatively high intensity of alcohol consumption. However, this trend differs among female respondents, as increases in GPI do not correspond to higher rates of alcohol use. Notably, among male students with the highest GPI (4), the rate of regular alcohol consumption is nearly zero, whereas among female students with the same GPI, 15% reported regular use.

An analysis of the reasons for alcohol consumption among students revealed noteworthy patterns. Half of the respondents (50%) were unable to identify a specific reason for their drinking. Meanwhile, 32% indicated that alcohol enhances their communication in social settings. Gender differences were evident: 33% of male students reported that alcohol helps them communicate more effectively, while 31% of female students stated that it makes them more sociable. Additionally, 21% of male respondents attributed their increased self-confidence to alcohol use. For female students, however, this factor was far less significant – only 6% believed alcohol made them more confident, and just 4% felt it made them more attractive.

The study also examined students' attitudes toward giving up alcohol. Among those who had tried alcohol, 34% reported no intention of quitting. Only 2% expressed a willingness to stop drinking based on relatives' advice, and 5% cited deteriorating health as a reason. Gender differences again emerged: 39% of male students and 30% of female students stated they do not intend to give up alcohol. Furthermore, 44% of males and 61% of females reported having no clear position on the matter.

Keywords: Student, alcohol consumption, relative indicators, average indicators, variation and correlation.